

مراقب گرمای زندگی دیگران باشیم

با کاهش یک درجه ای دمای محیط تا ۶ درصد در مصرف گاز صرفه جویی می شود

معصومه متین نژاد | براساس پیش بینی های هواشناسی دمای هوا به طور میانگین در زمستان امسال حدود ۴ درجه سردتر از سال گذشته خواهد شد و این به معنای افزایش مصرف روزانه ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز در کشور است. کمبودگازی که براساس سنوات گذشته بخش صنایع باید جور آن را بکشد. البته با تجربه قطعی های برقی که الان داریم نباید این احتمال را هم دور از ذهن داشته باشیم که بخش خانگی نیز ناگزیر به پذیرش بخشی از این چیره بندی گاز شود.

همه این ها در حالی است که اگر هر خانوار ایرانی به اندازه یک درجه دمای محیطش را کمتر کند تا شش درصد در گاز مصرفی صرفه جویی خواهد شد. بدون آنکه نیازی باشد شعله ای خاموش شود. بنابراین بهتر است از همین امروز و پیش از سرد شدن هوا به دنبال راهکارهایی برای کاهش گاز مصرفی مان باشیم، مانند راهکارهایی که ما در ادامه آورده ایم و می تواند فقط ایده ای برای شما باشد.

عایق کاری درز و دورزها

عایق کاری به معنای واقعی آن برعهده سازندگان ساختمان هاست و ما نمی توانیم از این نظریات زیادی در شاکله ساختمان ها ایجاد کنیم. ولی می توانیم با تدابیری این نقص ها و محل های هدررفت انرژی را پیدا و برطرف کنیم. مانند اینکه در صورت تأمین منابع مالی، پنجره های قدیمی را دو جداره کنیم یا از یک پرده ضخیم پارچه ای یا پلاستیکی به عنوان عایق برای درهای ورودی یا پنجره ها کمک بگیریم یا با استفاده از درزگیر همه خروجی های هوای درو پنجره های خانه را مسدود کنیم.

سرویس وسایل گرمایشی

بسیاری از قطعات لوازم گرمایشی مصرفی هستند. یعنی در طول زمان فرسوده می شوند و نیاز به تعویض یا تعمیر پیدا می کنند. بنابراین هر قدر تجهیزات ما فرسوده تر باشند، رفته رفته میزان مصرف انرژی در آن ها بیشتر خواهد شد. پس اگر امکان جایگزینی آن ها با تجهیزات جدید را نداریم، دست کم آن ها را سالیانه تعمیر و سرویس کنیم.

استفاده بهینه از فضا

اگر بخواهیم مصرف انرژی در محیط های کار، اداری یا خانگی بیش از پیش کم شود، باید این فضاها را به درستی مدیریت کنیم، برای نمونه سیستم گرمایشی اتاق های خالی یا فضاهایی را که زیاد از آن ها استفاده نمی کنیم، خاموش کنیم یا اگر اتاقی که از آن استفاده می کنیم، بیش از اندازه نیازمان بزرگ است و گرم کردن آن به سختی انجام می شود، آن را با یک جدا کننده مانند پرده ضخیم کوچک تر کنیم.

طرح ایمان صادقی شهراز

آفت برج های مسکونی تجاری

استفاده از سیستم های گرمایشی یا سرمایشی مرکزی در ساختمان های بزرگ و برج هاشاید یک امتیاز برای آن ها محسوب شود، ولی برای مصرف انرژی یک نمره منفی است. نیاز همه ساکنان این مکان ها باهم یکسان نیست، به ویژه وقتی در ساختمانی نیازهای بخش تجاری یا مسکونی یا اداری یکسان دیده شده باشد. این اتفاق خیلی وقت ها سبب هدررفت انرژی خواهد شد. از این رو در زمان ساخت باید به این موضوع جدی تر فکر کرد یا از تجهیزات هوشمند برای کنترل آن کمک گرفت.

پرهیز از آشپزی پر هزینه

یکی از بزرگ ترین علت های هدررفت سوخت در خانه ها استفاده نادرست از اجاق گاز است. زیاد کردن بیش از حد شعله، بد سوختن شعله به ویژه وقتی حرارت زیاد است و قرار دادن ظرف های کوچک روی شعله های بزرگ و برعکس نمونه هایی از این اشتباه هستند که خانم های خانه دار زیادی مرتکب می شوند.

پوشیدن لباس مناسب فصل

این روزها کمتر خانه ای را پیدا می کنیم که در آن اعضای خانواده لباس پشمی یا کما می بپوشند، در حالی که باید صرفه جویی را از ساده ترین راه ها شروع کرد یعنی کم کردن دمای خانه و پوشیدن لباس گرم تر. درست مانند گذشته ها. شاید خیلی به چشم نیاید ولی باید بدانیم با کم کردن فقط یک درجه از دمای محیط می توان کلی در هزینه های جاری و فصلی خانواده صرفه جویی کرد.

استفاده از تجهیزات هوشمند

امروزه سیستم های کنترل هوشمند انرژی وارد بازار شده اند که می توانند متناسب با برنامه ریزی قبلی، میزان مصرف را به خوبی مدیریت کنند و سبب کاهش هزینه ها شوند. این نوع لوازم همچنین می توانند در غیاب ما، به صورت خودکار دستورات لازم را اجرا و میزان مصرف را مشخص کنند و به ما اعداد دقیقی را بدهند که بتوانیم براساس آن وضعیت گاز مصرفی مان را تنظیم و راهکارهایی متناسب با آن برای کاهش مصرف انرژی پیاده سازی کنیم.

جایگزینی با استانداردها

در بیشتر کشورهای پیشرفته هزینه انرژی به قدری بالاست که مجبورند وسایل گرمایشی خود را زود به زود عوض کنند تا هزینه کمتری به جیبشان تحمیل شود. از آنجایی که هزینه کم انرژی در کشور ما خیلی به چشم نمی آید، عادت داریم از وسایل گرمایشی تا پایان عمر آن وسیله کار بکشیم، در حالی که اگر هزینه های هدررفت انرژی در درازمدت را با هزینه جایگزینی آن وسیله با وسایل گرمایشی جدید و استاندارد و با بازدهی بالا مقایسه کنیم، حتما متوجه صرفه اقتصادی آن خواهیم شد.

گرم کردن فضا های باز، ممنوع!

هیچ دلیلی ندارد که ما برای خوشایند مشتری انمان یا جذب مشتری بیشتر پیاده روها را گرم کنیم یا به فعالیت کافه های روباز در هوای سرد ادامه بدهیم یا برای رفاه حال مشتریان هم زمان با روشن بودن وسایل گرمایشی، در ورودی راهم باز بگذاریم. استخرهای روباز هم از این قاعده مستثنا نیستند. در بیشتر این فضاها از وسایل گرمایشی تابشی استفاده می شود که با همه کارایی شان باید بدانیم برای این منظور ساخته نشده اند. جایگاه استفاده از این وسایل در فضاهایی مانند گلخانه ها یا صنایع است.

چند توصیه کوتاه ولی کارگشا

- برای جلوگیری از اتلاف انرژی شب ها پرده ها را بکشید و روزها در صورت نورگیر بودن خانه باز کنید.
- استفاده از شومینه توصیه نمی شود. در صورت استفاده به منظور افزایش کارایی پوشاندن در آن بسیار کمک کننده است.
- راد یا تورها را پشت مبل و پرده مخفی نکنید. اجازه دهید که هوای گرم داخل خانه پخش شود.
- خروجی کانال های کولر را از داخل با پوشش های ضخیم ببوشانید.
- حرارت، حرارت است. در صورت پخت و پز و استفاده از اتو و دیگر لوازمی که گرمازا هستند، حرارت شوفاژ و بخاری را کم کنید.
- در روزهای تعطیل موتورخانه و وسایل گرم کننده محل کار خود را خاموش کنید. در روزهای غیر تعطیل هم یک ساعت مانده به پایان کار باید آن ها را خاموش کرد.
- برای متعادل کردن هوای ساختمان به جای باز کردن پنجره ها، درجه شوفاژ و بخاری را کم کنید.
- شب ها هنگام خوابیدن شعله بخاری یا درجه شوفاژ را کمتر و از پوشش مناسب تری استفاده کنید.
- برای عایق شیشه پنجره ها از برچسب های شفاف استفاده کنید. برخی از این برچسب ها تا ۸۰ درصد از تابش نور خورشید در تابستان و ۴۰ درصد هدررفت انرژی در زمستان جلوگیری می کنند.
- هنگام استحمام به جای باز گذاشتن یکسره دوش آب گرم، مقداری آب گرم درون وان یا تشتی بریزید و پس از شست و شوی کامل بدنتان، فقط برای آب کشی نهایی از دوش استفاده کنید.
- وجود هرگونه ترک در دودکش می تواند مقدار زیادی از انرژی گرمایشی را هدر دهد. پس دودکش هایتان را سالی یک بار بررسی کنید و در صورت وجود مشکل از یک تعمیرکار بخواهید که آن ها را برایتان تعویض کند.
- در بیشتر خانه ها یک اتاق کوچک به نام خریشته در پاگرد آخرین طبقه وجود دارد که از آنجایی می تواند به پشت بام دسترسی داشته باشند. وجود هرگونه منفذی مانند پنجره شکسته یا دیوار ترک خورده در این محوطه می تواند اسباب اتلاف انرژی گرمایشی در زمستان را فراهم آورد.
- برای جلوگیری از هدررفت سوخت و انرژی گرمایشی، لوله های آب گرم وارد موتور مرکزی را عایق بندی کنید.
- برای جلوگیری از هدررفت انرژی در فروشگاه یا مغازه محل کسب تان را ببندید و با برچسبی مشتریان خود را متوجه باز بودن محل بکنید.
- استفاده از پرده های پلاستیکی مغناطیسی فقط برای جلوگیری از ورود حشرات نیست. می توان از آن ها به عنوان مانعی برای هدررفت انرژی هم کمک گرفت. این پرده ها بهتر است با فاصله معینی از در اصلی نصب شوند تا حالت پنجره های دو جداره را پیدا کنند.
- پیش از انتخاب هر وسیله گرمایشی به کارایی و بازدهی آن متناسب با محل مورد استفاده اش فکر کنید.

۶ درصد

ایران حدود یک درصد جمعیت جهان را دارد، ولی حدود ۶ درصد گاز طبیعی دنیا را مصرف می کند.

ایران = نصف اروپا = چین

گاز مصرفی ایران ۳.۵ برابر میانگین جهانی یعنی معادل نصف گاز مصرفی اروپا یا کل گاز مصرفی در چین است.

خانگی صنایع

مصرف گاز خانگی در خراسان رضوی بیش از مصرف صنایع است.

۷۵,۰۰۰,۰۰۰ متر مکعب

ظرفیت گاز مصرفی استانمان در فصل های سرد سال افزون بر ۷۵ میلیون مترمکعب در روز است.

۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ متر مکعب

خراسان رضوی روزانه با ۳۰۰ میلیون مترمکعب ناترازی گاز روبه روست.

۵۰ تا ۶۰ درجه

دمای آب گرم کن و شوفاژ در زمستان باید بین ۵۰ تا ۶۰ درجه سانتی گراد تنظیم شود.

ترکیب سمی

گاز شهری ترکیبی از هیدروژن، متان، کربن مونوکسید، دی اکسید کربن، هیدروکربورها، گوگرد، اسید سیانیدریک آب و... است که به جز محیط زیست برای سلامتی ما هم مضر است.

۱۵ درصدی

استفاده از سامانه های کنترل هوشمند در ساختمان های مسکونی سبب صرفه جویی ۱۵ درصدی در مصرف سوخت می شود.

A-G

هنگام خرید لوازم گازسوز به نشانگرهای انرژی توجه کنید. درج حرف A در برچسب انرژی نشانگر بالاترین میزان کارایی و حرف G نشانگر کمترین میزان بازدهی است.

دمای آسایش

دمای مطلوب برای فضاهای بسته در زمستان ۱۸-۲۱ درجه سانتی گراد است که به آن دمای آسایش می گویند.

۱۰ برابر

یک پنجره با شیشه تک جداره حدود ۱۰ برابر یک دیوار عایق کاری شده هم اندازه خود هدررفت انرژی دارد.

۴۰ درصد

استفاده غیر اصولی از اجاق گاز عامل هدررفت ۴۰ درصد سوخت مصرفی در بخش خانگی است.